

Årsberetning 2018

Det er Støtteforeningen til selvhjælp i Ugandas 10. leveår, der nu skal aflægges beretning for, nemlig 2018. Det er mig en rigtig stor fornøjelse, at vi er nået hertil. Støtteforeningen er en stærk og velkonsolideret forening, som formår at opnå flotte bevillinger fra fonde og puljer samt bidrag fra en stor skare af gavegivere blandt alle jer trofaste medlemmer. Det er denne støtte, som gør, at vi kan opnå de enestående resultater, som vi beretter om løbende i nyhedsbrevene og på hjemmesiden www.selvhjaelp-uganda.dk samt ved generalforsamlingerne. Jeg mener, at vi alle i foreningen kan være rigtig stolte af det, der er opnået i såvel det forgange år som i al tiden fra stiftelsen den 13. juni 2009 og frem til det jubilæum, vi nu fejrer.

Jeg vil starte med at omtale to projekter, som blev finansieret i december 2017, men udført i begyndelsen af 2018. Det ene af disse er et oplæringsforløb for unge i iværksætteri, som Støtteforeningen finansierede fuldt ud med knap 10.200 kr. Det fandt sted i januar 2018 med undervisning og praktisk arbejde med rigtige forretningskoncepter. Formålet med kurset var at bibringe 100 store skoleelever nogle evner til at starte små foretagender, som kan gøre dem i stand til at klare sig fornuftigt i et land præget af arbejdsløshed. Det skulle reducere deres sårbarhed og afhængighed af støtte og bekæmpe fattigdom. Kurset startede med undervisning den 8. og 9. januar i Kanungu by, hvor der med de unge blev gennemgået emner som identifikation af muligheder, forretningsopbygning, finansiering, organisering, afsætning og risiko. Herefter der blev dannet fem grupper, som fik en lille startkapital på knap 600 kr. hver til at starte rigtige foretagender og tjene rigtige penge med hjælp og vejledning i to uger fra kursets undervisere fra Mend the Broken Hearts–Uganda (MBHU) og Great Lakes Regional University. Det viste sig vellykket, og følgerne af kurset var, at unge, der var droppet ud af skolen, i stofmisbrug eller på anden vis uden lys fremtid, eksempelvis etablerede små boder med salg af æg og frugter eller startede foretagender med fletning og salg af kurve eller endda små butikker.

Det andet projekt implementeret i begyndelsen af 2018 omhandlede hygiejne og helbred for skolepiger. Dets realisering bunder i en bevilling fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo Gruppen modtaget i december 2017. Projektets budget var 17.800 kr., og det blev ledet af Babra Ninsiima, som er en ung kvinde opvokset på børnehjemmet i Mbarara og nu en solid kapacitet i MBHU. Der blev efter grundig forberedelse afholdt temadage på i alt seks skoler i seks forskellige distrikter i det sydvestlige Uganda i slutningen af februar, og tilsammen 1221 elever deltog. Først var der generel rådgivning og karrierevejledning for både drenge og piger, hvorefter der var aldersopdelte seancer kun for pigerne. Målet var at bevidstgøre dem om sundhed, hygiejne, livskvalitet, udvikling, ligestilling, forebyggelse af overgreb og graviditet og håndtering af hiv/aids. Der blev ydet rådgivning ved en håndfuld hyrede fagpersoner inden for sociale forhold og sundhed, og pigerne fik demonstreret genbrugelige menstruationsbind og lærte at lave egne improviserede bind. Til nogle få udvalgte, der ikke er omfattet af den eksisterende uddelingsordning, blev der uddelt AFRIPads. Der var også seancer for lærere og andet personale. Alle kunne få svar på spørgsmål i et trygt forum. Udfordringerne såsom teenagegraviditeter, afbrudt skolegang mv. og disses indflydelse på pigernes skole- og uddannelsesmæssige præstation blev kortlagt. Efter projektet er der registreret meget tydelige fremskridt, for eksempel en betragtelig stegen gennemsnitskarakter og bedre opførsel og koncentration hos pigerne samt et markant fald i antallet af piger, som er droppet ud af skolen på grund af graviditet. Projektet har støttet udsatte piger i deres skolegang, det har styrket dem og givet dem større selvværd og nedbragt deres fravær ved menstruation. Det giver dem dermed bedre uddannelse og fremtidsmuligheder på mere lige fod med drengenes. Det er således et vigtigt, men dog lille projekt gennemført på kun få udvalgte steder i et område med stort behov!

Jeg vil nu redegøre for de uddelinger til hjælpearbejdet i Uganda, der er foretaget i 2018. De androg samlet 246.432 kr. Medregnes midlerne fra Civilsamfundspuljen til VHECEP-projektet – *Vulnerable Households Empowerment and Civic Engagement Promotion Project Kanungu* – bliver det samlede beløb anvendt på vore indsatser 454.159 kr. Uddelingerne udgør hele 98,1 % af foreningens samlede udgifter. I det følgende beskrives fordelingen af uddelingerne på de enkelte af foreningens aktiviteter i årets løb.

- VHECEP-projektet, som startede pr. 1. januar 2018, var med afstand den største post på uddelingsiden. Der blev i 2018 anvendt godt 207.700 kr. på projektet. Denne udgift modsvarer af den bogførte indtægt fra Civilsamfundspuljen, og begge optræder som særlige poster i regnskabet. Civilsamfundspuljen, der jo forvaltes af CISU, støtter over dets toårige løbetid projektet med 399.999 kr. ud af totalbudgettet på 414.719 kr. Projektets fulde titel er som nævnt *Vulnerable Households Empowerment and Civic Engagement Promotion Project Kanungu*. MBHU står naturligt nok for hovedparten af den faglige indsats, mens Støtteforeningens rolle er formidling af menneskerettigheder og lighedsprincipper foruden tilsyn og administration. Desuden bidrager vi med input til forbedrede dyrkningsmetoder, som er et af de nye aspekter med ekstra fokus i forhold til forløberen, OVC-projektet, som VHECEP-projektet i stor udstrækning bygger videre på. Øvrige nye fokusområder er juridisk rådgivning og vold mod kvinder og børn. Ved et møde den 2. januar 2018 i Kanungu blev samarbejdsaftalen mellem MBHU og Støtteforeningen underskrevet af MBHU's formand Stephen Tumwebaze og direktør Alex Orikushaba og projektet dermed officielt igangsat. Projektet har siden opstarten forløbet efter planen. 521 sårbare husstande i indsatsområdets 30 landsbyer deltager, og deltagerne forstår og værdsætter projektets koncept. De blev organiseret i 30 selvhjælpsgrupper, der alle blev ydet hjælp til at oprette og drive bæredygtige indkomstskabende husstands- og fællesprojekter og bedrive spare-låne-aktivitet i grupperne. Grupperne modtog rådgivning og, efterhånden som de var klar til det, en startkapital på cirka 925 kr. til deres projekter. De er blevet oplært, styrket og fulgt op af MBHU's kyndige projektpersonale, de seks frivillige projektfolk samt lokale ressourcepersoner. Mange af grupperne har modtaget oplæring i bedre landbrugsmetoder ved en dygtig kommunal ressourceperson. I de fleste grupper blev der foretaget opfølgingsbesøg og udarbejdet handlingsplaner til løsning af aktuelle problemer i grupperne og de omgivende lokalsamfund. De 30 grupper er bundet sammen i fem sammenslutninger, hvorigennem de kan lære af hinanden og få et stærkt netværk og en kraftfuld stemme i civilsamfundet. Derudover blev der i projektets første år gennemført en lang række omfattende aktiviteter med oplysning om rettigheder blandt lokalområdets borgere og ledere. Således blev der afholdt en halv snes bevidstgørelsesmøder med gennemsnitlig deltagelse af cirka 100 borgere fra tre landsbyer. Der blev med hjælp fra lokale ressourcepersoner afviklet en række offentlige såvel som gruppespecifikke oplærings- og dialogseancer om retsforhold samt et kursus for lokale ledere. Som opfølgning på seancerne har man i et antal konkrete sager ydet rådgivning og henvist til instanser, der kan hjælpe. En komite bestående af 12 relevante og indflydelsesrige personer varetager forældreløse og udsatte børns (OVC'ers) tarv og udarbejder handlingsplaner i både specifikke og generelle sager. Dertil har man gennemført fem radio-udsendelser med fokus på projektet, rettigheder, kønsbaseret vold, servicesvigt og sygdomsbekæmpelse. Der følges op på rettighedsovertrædelser ved at inddrage højtplacerede ansvarshavere. MBHU har i det hele taget et velfungerende samarbejde med politikere og myndigheder, herunder det lokale politis børne- og familiebeskyttelsesenhed, samt andre organisationer. Det store arbejde med formidling af rettigheder har helt tydeligt ført til styrket sammenhold mellem folk og kamp mod uretfærdighed, korrupsion, undertrykkelse og misbrug.

Støtteforeningens bestyrelse har udpeget medlemmer til en styregruppe, der aktivt har forvaltet dette store projekt. Der er på foreningens hjemmeside oprettet en særlig underside, som vi løbende har opdateret med projektets fremdrift og resultater på baggrund af de mange rapporter, vi har modtaget fra MBHU. Vi har før årsskiftet forberedt den rejse, der fandt sted i begyndelsen af januar 2019 med tilsyn og rettighedsformidling på dagsordenen. Den vil jeg fortælle lidt mere om under punktet Eventuelt på generalforsamlingen og i beretningen næste år.

- Ser man bort fra VHECEP-projektet, blev den største andel af de uddelte midler i 2018 ligesom tidligere år udgjort af penge til skolegang for vore sponsorbørn. Her blev brugt knap 82.100 kr., hvilket svarer til en tredjedel af årets samlede uddelinger fraregnet VHECEP-projektet. Beløbet dækkede skolepenge og diverse fornødenheder for 28 børn og unge i forskolen, grundskolen, mellemskolen eller gymnasiet. De fleste har personlige sponsorer, som yder et årligt sponsorat. Der blev tegnet to nye skolesponsorater i første halvdel af 2018, mens én sponsoreret elev færdiggjorde sin skolegang ved årets slutning og blev student. Det er fortsat mange børn, især forældreløse, som ikke har mulighed for at komme i skole, og som derfor godt kunne bruge en skolesponsor.
- Næstflest af de uddelte penge gik til faglig uddannelse – nemlig lige over 75.300 kr. svarende til knap 31 %. Dette er cirka samme niveau som året før. Uddannelse er uhyre vigtig for såvel de tilgodesete, der bibringes uvurderlige ressourcer til at skabe sig et bedre liv, som for hele deres lokale samfund, hvor det medfører en særdeles væsentlig kapacitetsopbygning. Midlerne anvendt til uddannelse i 2018 fordeler sig i to poster, nemlig personlige sponsorater og puljeordningen, der yder lån til unges uddannelser.
De personlige uddannelsessponsorater er under udfasning med henblik på, at alle unge fremover kommer med i puljeordningen. Således var der i 2018 kun to tilbage med personlige uddannelsessponsorer, nemlig pigerne Angel og Fiona. De har fået lån til deres videregående uddannelser fra de personer, der tidligere betalte deres skolegang. Angel blev færdiguddannet som bioanalytiker ved årets udgang og fik sin bachelorgrad. Aftalen er, at de lånte penge over en årrække indbetales til den nye pulje, når der er indkomst at betale tilbage af. Uddannelsespuljen har eksisteret siden begyndelsen af 2017. Udsatte unge uden andre chancer for at opnå nogen form for uddannelse kan søge om lån fra puljen til praktiske erhvervsuddannelser eller kortere videregående uddannelser. 23 unge af begge køn var udvalgt af den lokale udvælgelseskomite til at modtage lån til erhvervsuddannelser af 2-3 års varighed, hvoraf et par stykker er videregående. 17 af disse var på toårige uddannelser og blev således færdige med udgangen af 2018. De er nu uddannet som murere, elektrikere, mekanikere, frisører, landmænd, bogholdere og i virksomhedsledelse. De unge har forpligtet sig til at betale det lånte beløb tilbage (med en lille rente) i rater over 3-4 år, når de er kommet i arbejde. Når pengene således begynder at komme tilbage til puljen, vi de efterfølgende kunne hjælpe flere unge mennesker til at få uddannelser og job til gavn for dem selv og hele lokalsamfundet. I årets løb blev yderligere en ung pige, ved navn Shallot, omfattet af ordningen, da hendes skolesponsor ønskede at fortsætte støtten til hende under hendes videre uddannelse efter gymnasiet. Sponsoren betaler så via Støtteforeningen til puljen, og den blev derved øget lidt. Desuden blev lånene forhøjet en lille smule med et beløb til fornødenheder såsom bøger og andre skolemateriale. Puljen fik således i 2018 tilført 61.300 kr. i alt fra foreningen. Ordningen er indtil videre en succes, og fra Uganda der er modtaget opgørelse og dokumentation, som viser, at udlånsplanen følges. I 2019 overføres et noget mindre beløb til puljen end i 2017 og 2018, da der kun er syv af de optagne uddannelsessøgende tilbage. Det er spændende, hvornår der er kommet tilbagebetalinger nok til at optage nye hold af studerende.

- I 2018 gik tredje flest penge til implementeringen af et nyt hygiejneprojekt, 25.400 kr., godt 10 %. Projektet bygger på de positive erfaringer fra det første hygiejneprojekt beskrevet i indledningen, og oplægget var igen blevet udarbejdet af Babra. Vi ansøgte om 25.000 kr. fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo Gruppen til projektet og modtog med stor tak en bevilning på dette beløb sidst i november. I det nye projekt koncentrerer indsatsen om ét distrikt, Isingiro. Her arbejdes der med mindst otte skoler, hvor målet er at opnå en forbedret hygiejnetilstand for udsatte skolepiger. Projektet blev gennemført ved starten af det nye skoleår i februar 2019, og beskrivelsen af det og dets følgevirkninger følger derfor i næste års beretning.
- Fjerdestørst var udgiften til de to uspecificerede halvårslige rådighedsbeløb til MBHU. Med disse bidrager vi til organisationens indsats mod akutte problemer og dens dækning af aktuelle småbehov. De udgjorde i 2018 sammenlagt 25.100 kr., hvilket også svarer til lidt over 10 %. Beløbet, der blev overført til MBHU i april, medgik til at støtte driften af et par af organisationens skoler, til mad og medicin på børnehjemmet i Mbarara, til udryddelse af væggelus på en skole, til kampagner for at forhindre spredning af ebola fra nabolandet Den Demokratiske Republik Congo, til behandling og anden hjælp til syge udsatte, til diverse begravelser og til retshjælp for dårligt stillede. Beløbet sendt i november blev brugt til at hjælpe gadebørn og syge i Kabale, hjælpe en ældre dame fordrevet fra sit hjem af sin søn, hjælpe en syg mandlig forsørger i problemer, yderligere arbejde med kampagner mod ebolaspredning samt til at finansiere et par begravelser efter henholdsvis et barsels- og et kræftdødsfald samt en række behandlinger relateret til tilfælde af kræft, mental lidelse og misdannelse. Der er således blevet udrettet meget med disse halvårsbeløb, og det er glædeligt, at midlerne forvaltes godt og hjælper rigtig mange mennesker.
- Den femtestørste post udgjordes af uddelingen til børnehjemmet i Mbarara. Den androg godt 24.800 kr. svarende til lige godt 10 %. Der er tale om tre faste årlige beløb til forsørgelse af de mange børn i skoleferierne samt et mindre beløb på godt 500 kr. til at dække præmien til forsikring af huset. Det ene af de tre faste beløb blev i 2018 forhøjet med 50 % som følge af, at vi modtog et flot bidrag på 4000 kr. fra 5. årgang på Kirstinebjergskolen, afdeling Høgevej, i Fredericia. Disse penge stammede fra en emneuge og et forældrearrangement, som eleverne og deres lærere stod bag op til vinterferien i februar. Eleverne havde ønsket, at de penge, der blev indsamlet ved arrangementet, skulle komme børnehjemsbørnene til gode. De lavede blandt andet legetøj af genbrugsmaterialer, armbånd af papirperler, bogmærker med ugandamotiver og andre flotte kunstværker, som blev solgt sammen med hjemmebagt kage, drikkevarer og lodsedler. De arbejdede endvidere med Ugandas historie og natur og lavede plancher om børnehjemmet i Mbarara og skrev fine breve på engelsk til jævnaldrende ugandiske børn, som siden besvarede brevene. Eleverne og deres forældre var meget engagerede i projektet, og det er naturligvis fantastisk med sådan et initiativ, hvilket vi takker meget varmt for. Deres flotte bidrag gjorde det muligt at hjælpe med behandling og måltider til børnene i en situation med ekstraordinært behov, hvor smitsomme sygdomme udgjorde et problem. Børnehjemmets ejer Sheilah Ampaire er desværre fortsat syg og ofte sengeliggende, men hjemmet drives i hendes fravær dygtigt af Babra, der selv er opvokset der som allerede nævnt og nu er dets formelle leder, samt andre af de voksne piger og drenge og Sheilahs to søstre. Vi besøgte hjemmet på rejsen i januar 2019, og det så ud til at stå fint til. Vi traf godt 25 af hjemmets cirka 60 børn, herunder en god håndfuld af foreningens sponsorbørn.
- Endelig var der den mindste uddelingspost, som var godt 13.700 kr. eller knap 6 % af de samlede uddelinger. Den dækkede over programmet med uddeling og instruktion i brugen af genbrugelige menstruationsbind. Programmet kørte i 2018 på sjette år, og der blev atter ud-

delt årssæt af bind til 510 piger. Der blev dog skiftet mærke, da vi blev opmærksom på et fabrikat af bedre kvalitet end de hidtil benyttede lokale AFRIPads. På denne baggrund har vi valgt at ændre navnet på den ordning, hvorigenem man kan sponsere et antal pigers bind, til ReusePads. Selvom det afsendte beløb for andet år i træk øgedes med omtrent 12 % på grund af lokale prisstigninger, er stadig tale om en meget billig og effektiv måde at hjælpe disse mange piger på, idet hver pige for blot cirka 25 kr. kan tildeles et sæt, der holder et år. Med bindene kan de tilgodesete piger hele året komme i skole og til eksaminer, selvom de har menstruation, og dermed får de fuldt udbytte af deres skolegang. Det er fortsat en gruppe engagerede unge kvinder i MBHU med Babra i spidsen, der står for indkøb af bindene, uddeling til pigerne samt vejledning og instruktion i brugen.

Som det fremgår af gennemgangen, er det virkelig flotte beløb, vi er i stand til at tilføre hjælpeindsatsen i Uganda. Faktisk nåede vi i foråret 2018 en milepæl af de helt store. Støtteforeningens samlede uddelinger efter formålsparagraffen i foreningens levetid rundede nemlig én milliard! Ganske vist ugandiske shilling, men med den vægtede gennemsnitskurs over de ni år svarer milliarden til flotte 2,2 millioner danske kroner. Dette er en meget imponerende bedrift, og for midlerne er der udrettet rigtig mange gode ting. Alle, der har støttet foreningen gennem årene kan med rette være stolte af at have andel i denne succes!

Det er absolut værd at huske på, at en meget stor del af foreningens midler jo kommer fra vore mange trofaste støttemedlemmer og bidragsydere. Jeg vil fremhæve, at 58 benyttede sig af vor betalings-serviceordning i 2018. Fra disse 58 indbetalere modtog vi i alt 62.250 kr. Det dækker over kontingent for 117 personer og gave på mindst 200 kr. fra 39 personer. Det er dejligt, for det letter arbejdsbyrden med opkrævning, bogføring og udsendelse af eventuelle rykkere. MobilePay har vi også fortsat stor glæde af, for det har folk altid lige ved hånden, og det gør det dermed lettere at få betalingerne i hus.

Foruden pengene fra enkeltpersoner og skoleklassen i Fredericia har vi i 2018 som nævnt i gennemgangen af uddelingerne modtaget en projektbevilling fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo Gruppen på 25.000 kr. Foreningen har gennem årene modtaget adskillige bevillinger fra denne fond, som tydeligvis værdsætter den måde, vi forvalter de tildelte midler, og de markante resultater, vi er i stand til opnå med dem. Derudover modtog vi ligesom året forinden driftsstøtte fra Kulturministeriets pulje til landsdækkende almennyttige organisationer, som jo er penge, der stammer fra udlodningsmidlerne (der tidligere hed tips- og lottomidlerne). Det modtagne beløb er på 51.216 kr., hvilket er beregnet af Slots- og Kulturstyrelsen på grundlag af foreningens kontingent- og gaveindtægter samt den samlede omsætning. Støtten medgår til at dække foreningens omkostninger til for eksempel drift af børnehjemmet i Mbarara, uddannelsesordningen, ReusePads-ordningen og til de to årlige rådighedsbeløb til MBHU. Den gør det også muligt at udvide bidraget til MBHU's arbejde på andre områder og frigiver midler, der så kan bruges til at igangsætte nye projekter.

Som afslutning på beretningen vil jeg udtrykke bestyrelsens kommentarer til årets regnskab. Foreningens samlede indtægt i 2018 var på 498.070,27 kr., og der var atter tale om en rekord, som det faktisk har været tilfældet hvert eneste år siden foreningens stiftelse for et årti siden. Midlerne fra Civilsamfundspuljen til det store VHECEP-projekt udgjorde 207.726,27 kr., som modsvares af udgifter til projektets udførelse, samt et bidrag på 14.540,84 kr. til at dække administrationsomkostninger. Dertil modtog vi som nævnt en bevilling fra Medarbejdernes Honorarfond i Novo Gruppen på 25.000 kr. og driftstilskud på 51.215,88 kr. fra udlodningsmidlerne. Resten af indtægterne stammede fra støttebidrag og kontingenter fra medlemmerne. Udgifterne blev godt 48.000 kr. lavere en budgetteret, og følgelig blev foreningens årsresultat et stort overskud, som endte på 35.276,80 kr. Bestyrelsen anser resultatet for meget tilfredsstillende, selvom det selvfølgelig ikke er meningen, at der skal

akkumuleres midler af denne størrelsesorden. Vi arbejder på fornuftige måder at anvende de mange ekstra penge, som er til rådighed, idet det ser ud til, at vi kan betragte driftsstøtten fra udlodningsmidlerne som fast. Der blev modtaget kontingentbetaling for 310 medlemmer og bidrag på mindst 200 kr. fra 106 gavegivere, hvorved Skattestyrelsens betingelser for, at vi kan modtage fradragsberettigede gaver, fortsat opfyldes. Jeg vil runde af med på bestyrelsens vegne at sige tusind tak for støtten til alle, der har bidraget til, at vi har kunnet opnå de flotte resultater! Vi håber på fortsat opbakning og lignende fornemme resultater her i 2019.

MJL 26.05.2019 / GF 2019